

Türkiye’de Öğrenciler Neden Kopya Çeker? Bir Meta-Sentez Çalışması

Murat POLAT¹

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye’deki öğrencilerin kopya çekme davranışı sergileme eğilimlerinin olası nedenlerini doğrudan konu hakkında yürütülmüş farklı araştırmaların sonuçları üzerinden belirlemektir. Araştırma nitel araştırma deseninde planlanmış bir meta-sentez çalışmasıdır. Bu kapsamda; Google Akademik arama motoru, TÜBİTAK Ulakbim DergiPark, Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, EBSCOhost ve ERIC gibi veri tabanları kullanılarak erişilen ve konuyla doğrudan bağlantılı; üç yüksek lisans tezi ve 28 araştırma makalesi içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz için kullanılan çalışmaların örneklem grubunu ortaokul, lise, üniversite öğrencileri, eğitim fakültesi öğretmen adayları, okullarda görevli öğretmenler ile öğretim elemanları oluşturmaktadır. Yapılan içerik analizine göre, Türkiye’de yürütülmüş olan çalışmaların esas olarak iki alt boyutta yoğunlaştığı görülmüştür. Bunlar; öğrencilerin kopya çekme davranışına dair görüşlerin ve tutum düzeylerinin belirlendiği çalışmalar ile öğrencilerin kopya çekme davranışı sergileme eğilimlerinin nedenlerini ortaya koymayı hedefleyen ve alınabilecek önlemlerin neler olabileceğini ortaya koyan çalışmalardır. Ek olarak, incelenen araştırmaların büyük bir bölümünün öğretmen adayları ile gerçekleştirildiği (n=15) ve araştırma deseni olarak çoğunlukla nicel yöntemin izlendiği (n=20) de çalışmanın bulguları arasındadır. Sunduğu ve tartıştığı veriler bağlamında bu çalışmanın gelecekteki araştırmalara yön vermesi ve öğretmen yetiştirme programları ile hizmet-içi eğitime bilgi sağlaması bakımından faydalı olacağı ön görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kopya çekme, Kopya çekme davranışı, Meta-sentez, İçerik analizi, Türkiye’de yapılmış çalışmalar

 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.22521/jesr.2017.71.7>

¹ Yrd. Doç. Dr. - Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi - m.polat@alparslan.edu.tr

GİRİŞ

Kopya çekme davranışı, istenmeyen öğrenci davranışları sıralamasının belki de en başında yer alır. Gerek Türkiye’de gerekse diğer ülkelerde öğrenciler tarafından çeşitli şekillerde kopya çekme davranışının sergilendiğine dair birçok çalışma bulunmaktadır. Nitekim Lanier’in (2006) belirttiğine göre, geniş bir alan yazın, öğrencilerin büyük çoğunluğunun ders içinde ya da sınavlarda kopya çekme davranışlarını doğruladıklarını göstermektedir (Lanier, 2006). Özellikle sınavlarda kopya çekme davranışının sıkça görülmesi günümüz eğitim öğretim ortamlarının neredeyse göz ardı edilemez bir gerçeği halini almaktadır.

Aslında kopya kelimesinin (Türk Dil Kurumu [TDK], 1997) birbirine yakın ancak farklı kimi tanımlarla ifade edildiği görülmektedir. Buna göre kopya, “bir sanat eserinin veya yazılı bir metnin taklidi” ve “yazılı sınavda kurallara aykırı olarak gizlice bakmak için hazırlanmış kâğıt” şeklinde tanımlanırken, kopya çekmek veya yapmak ise genellikle yazılı sınavlarda “soruları cevaplamak için kurallara aykırı olarak gizlice bir kaynağa bakmak” şeklinde tanımlanmaktadır (Eminoğlu, & Nartgün, 2009). Kopya, kimi kaynaklarda ise, sınavda veya akademik ödevlerde, izin alınmamış kaynakların kullanılması, sınavın veya ödevin bir başkasına yaptırılması biçiminde de açıklanmaktadır (Central Piedmont Community College, 2001 Akt: Moeck, 2002, s. 481). Bununla birlikte, alan yazında kopyanın genel olarak ödevlerde kopya çekme ve sınavlarda kopya çekme olmak üzere iki farklı biçimde ele alındığı görülmektedir. Bunlardan ödevlerde kopya çekme, büyük ölçüde intihal ile ilgilidir. Burada intihalle kastedilen, sahibinden ya da yazarından izin alınmadan referans kaynaklarından alıntı yapmayı, kaynaklardan metnin bir bölümünü almayı veya başka öğrencilerin çalışmalarını rızası olmadan kopya etmeyi içerir. Sınavda kopya çekme ise kopya kâğıtları hazırlayarak, el ve ayak hareketleri kullanarak kopya çekme gibi pek çok aktiviteyi kapsar (Croucher, 1994 Akt: Marsden, Carroll, & Neill, 2005). Başka bir deyişle, kopya çekme, öğrencinin başarılı olma amacını gerçekleştirmek üzere sınav öncesi ve sınav esnasında yaptığı etik olmayan eylemler ile kendisine ya da bir başka öğrenciye menfaat sağlamasıdır (Özden, & Özden, 2015).

Alanyazın incelendiğinde günümüzde kopya çekme ve intihal yapmanın, öğrenciler arasında giderek yaygınlaştığı ve sıkça rastlanılan bir davranışa dönüştüğünü gösteren kanıtlar bulunduğu (Park, 2003) ifade edilebilir. Özellikle kopya çekme, öğretmenler tarafından ilk beşte yer alan ve hiç istenmeyen öğrenci davranışlarından biri olarak da (Charles, 1992; Kesici, & Sarpkaya, 2013; Siyez, 2009) kabul edilmektedir. Bu bağlamda kopya çekme üzerine yapılan araştırmaların Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Kanada, Japonya, Yeni Zelanda ve diğer ülkelerde uzun yıllardır devam ettiği (Lin, & Wen, 2007) görülmektedir. Türkiye’de ise son yıllarda bu araştırmaların daha çok yükseköğretimde intihal (Eret, & Ok, 2014; Ersoy, 2014; Ersoy, & Karaduman, 2010; Ersoy, & Özden, 2011; Orhan, & Günay, 2014; Yeşilyurt, 2014) ve sınavlarda kopya çekme (Seven, & Engin, 2008; Ünlü, & Eroğlu, 2012; Yangın, & Kahyaoğlu, 2009) konuları üzerine yürütüldüğü görülmektedir (Özden, Özden, & Biçer, 2015).

Araştırmalar kopya çekme davranışının oldukça yaygın bir fenomen (DePalma, Madey, & Bornschein, 1995; Simkin, & McLeod, 2009) olarak neredeyse yaşam kültürümüzün bir parçası (Brown, 2002) halini aldığını ortaya koymaktadır. Hatta çoğu öğrenci düzenli şekilde kopya çekerken çok azı asla kopya çekmemeyi (Kerkvliet, & Sigmund, 1999) tercih etmektedir. Dahası kopya çekme davranışının son dönemlerde arttığı yönünde giderek daha

fazla sayıda araştırma sonucu vardır (Baird, 1980; Davis vd., 1992; Diekhoff vd., 1996; Klein vd., 2007; McCabe, 2001, 2005; McCabe, & Bowers, 1994; Singhal, 1982; Tennant, & Duggan 2008 Akt: Ahmadi, 2012). Bu artışın temel sebebi kopya çekme davranışının öğrenciler tarafından çoğunlukla yanlış bir davranış olarak görülmemesidir (Diekhoff et al., 1996). Benzer şekilde kopya çekme davranışının ılımlı istenmeyen davranışlar arasında yer aldığı da ifade edilmektedir (Demir, 2011). Toplulukçu özellikler taşıyan Türkiye’de kopya vermenin başkalarına yardım etmenin bir yolu olarak görüldüğü veya kopya istemenin de doğal kabul edildiği yorumu bile yapılabilir. Çünkü insanların birbirlerinin eksikliklerini tamamlaması konusunda daha duyarlı olduğu Türkiye gibi toplulukçu toplumlarda, kopya verme davranışının yardım amaçlı meşrulaşması, kopya çekme davranışını da etkileyerek, ahlaki çatışma konusu olmaktan çıkartmış olduğu belirtilmektedir (Cesur, 2010). Diğer yandan Brown ve Emmett’e (2001) göre, son 33 yıldan beri kopya çekme konusunda sanılanın aksine herhangi bir artış bulunmamaktadır. Yine kopya çekmenin küçük dalgalarda halinde gerçekleşen esnek bir problem olduğunu ve fazla abartıldığını dile getirirken kopya çekme konusunda karma bir takım kanıtlar vardır ve bu kanıtlar kopya çekmenin tek bir formunun değil kimi değişik formlarının giderek artış gösterdiğini işaret etmektedir (McCabe, & Trevino 1996; Vandehy vd., 2007 Akt: Ahmadi, 2012). Örneğin, bugün sadece sınav anında değil aynı zamanda online kurslar, eğitimler vb. uzaktan internet uygulamalarına dayalı kimi öğretim ortamlarında da telefon, tablet, kulaklık vb. teknolojik araçlar yardımıyla öğrencilerin kopya çekme eğilimlerinin artış gösterdiği (Staats, Hupp, Wallace, & Gresley, 2009; Watson, & Sotile, 2010) ifade edilebilir. Peki, öğrenciler neden kopya çeker?

Kopya Çekme Davranışını Etkileyen Faktörler

Araştırmalara göre öğrencilerde kopya çekme davranışını etkileyen faktörleri anlamak için öncelikle bireyin ahlak yapısı veya sahip olduğu değerler sisteminin bilinmesi gerekir. Bunun için Watson ve Sotile’e (2010) göre, Kohlberg’in (1971) nedensel ahlak teorisine ait altı alt evreden oluşan üç temel ahlak düzeyi göz önünde bulundurulabilir. Bu bağlamda ilk düzey ahlak anlayışında, insanın ahlaki kararları temel insani ihtiyaçlar ve kültürel kurallar etrafında şekillenir. İkinci düzeyde, etik kararlar daha çok ailenin, toplumun ya da ulusun algılanan koşulları veya beklentilerine göre belirlenir. Üçüncü düzey ahlak anlayışında ise, bir kişinin ahlaki değerleri aynı zamanda diğer her birey veya grup için de bağlayıcı ve geçerli olan değerlerdir. Dolayısıyla Kohlberg’in teorisi açısından bir öğrenci kopya çekiyorsa eğer, öğrencinin bu davranışı belki de onun henüz daha ilk nedensel ahlak düzeyinde ve zayıf bir ahlak anlayışına sahip olduğunun işareti olabilir (Bernardi vd., 2004; Watson, & Sotile, 2010). Yani bu anlayışa sahip kopya çekme davranışı sergileyen öğrencinin ahlak anlayışını, sadece temel insani ihtiyaçlar ve kültürel kurallar etrafında şekillendirmiş olabileceği belirtilebilir.

Bununla birlikte, kopya çekme davranışı üzerine farklı türden birçok çalışmanın ortak sonucuna göre, bireyde kopya çekme davranışını etkileyen faktörlerin genel olarak üç alt boyutta toplanmakta olduğu belirtilebilir. Bu alt boyutlar; bireysel faktörler (cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi vb.), durumsal faktörler (akran baskısı, sınıf mevcudu, vb.) ve izlenen kurumsal politikalar (sınav kuralları, kurumsal etik kodlar/kurallar vb.) olarak (Ahmadi, 2012; Özden, Baştürk, & Demir, 2015) ifade edilmektedir. Örneğin bireysel faktörlerden biri olan cinsiyet konusunda meta analiz çalışmaları incelendiğinde, cinsiyet değişkeninin kopya çekme davranışı üzerine etkisi olduğu görülmektedir. Buna göre, erkekler kadınlardan daha fazla oranda kopya çekme davranışı göstermeye yatkındırlar. Başka bir deyişle, erkekler ahlaki değerler açısından kopya çekmeye karşı kadınlara oranla daha fazla oranda pozitif tutuma sahiptirler

(Whitley, Nelson, & Jones, 1999). Ayrıca kimi araştırmalarda cinsiyetler arasında manidar bir fark bulunmaması ya da bazı çalışmalarda kadınların erkeklere oranla daha fazla kopya çekme davranışı sergileme eğilimine sahip olduklarının iddia edilmesine karşın yine de birçok çalışmanın ortak sonucuna göre, erkeklerin kadınlara oranla daha fazla oranda kopya çekmeye eğilimine sahip olduklarıdır (Baird, 1980; Cochran vd., 1998; Davis vd., 1992; Graham vd., 1994; Hetherington, & Feldman, 1964; Jacobson, Berger, & Millham, 1970; Karabenick, & Srull, 1978; Kelly, & Worrell, 1978; Roth, & McCabe, 1995; Whitley, 1998 Akt: Jensen vd., 2001). Öte yandan araştırmalara göre, yaş ile kopya çekme davranışı arasında negatif yönlü bir ilişki vardır.

Araştırmalar genç yaştaki öğrencilerin daha büyük yaşlarda ki öğrencilere oranla daha fazla oranda kopya çekme davranışı sergilemeye eğilimleri olduklarını ortaya koymaktadır. Yani genel olarak kişinin yaşı arttıkça kopya çekme davranışı sergileme konusundaki eğilimleri azalmaktadır (Antion, & Michael, 1983; Coombe, & Newman, 1997; Diekhoff vd., 1996; Graham vd., 1994; Klein vd., 2007; Newstead vd., 1996; Vandehey vd., 2007; Whitley, 1998). Aynı şekilde kişinin eğitim seviyesi ile kopya çekme davranışı sergileme konusundaki eğilimi arasında da negatif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Diekhoff vd., 1996; Haines vd., 1986; Graham vd., 1994; Nazir, & Aslam, 2009; Rakovski, & Elliott 2007; Whitley vd., 1999). Örneğin 1. sınıf düzeyindeki öğrenciler üst sınıflardaki kıdemli öğrencilere göre daha fazla oranda kopya çekme davranışını sergilemeye eğilimlidirler (Jordan, 2001).

Durumsal faktörler açısından kopya çekme davranışı ele alındığında ise, Graham vd. (1994), Kibler ve Kibler (1993) ve Stevens ve Stevens’a (1987) göre, özellikle öğrenciler üzerindeki akran baskısı, belirgin şekilde öğrencilerin kopya davranışını normal bir davranış olarak kabul etme eğilimlerini güçlendirmektedir (Akt: Ahmadi, 2012). Jensen vd. (2002) da yapmış oldukları çalışmalarında kopya çekme davranışının yanlış olduğuna birçok lise öğrencisinin inanmalarına karşın “Yanlış ama herkes yapar” türünden bir akran baskısı nedeniyle öğrencilerin kopya çekme davranışını doğal bir davranış olarak değerlendirdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca kimi araştırmaların, durumsal faktörlerden biri olarak sınıf mevcudu sayısının da öğrencilerin kopya davranışını sergilemeleri konusunda önemli bir faktör olduğu sonucuna ulaştıkları görülmektedir. Örneğin, sınıf mevcudu 50’den daha fazla olan sınıflarda öğrencilerin kopya davranışını sergileme eğilimleri artmaktadır (Coalter vd., 2007). Başka bir deyişle, öğrenciler küçük sınıf mevcutlarının olduğu sınıflarda daha az kopya çekme eğilimi göstermektedirler (Houston, 1976; Klein vd. 2007). Nihai olarak burada örnekleriyle açıklanan ve öğrencilerin kopya çekme davranışına önemli etkileri olduğu düşünülen bireysel ve durumsal faktörler göz önünde bulundurulduğunda okullarda ya da kurumlarda bu faktörlere karşı izlenen kurumsal politikaların da öğrencilerde kopya çekme davranışına yönelik eğilimlere bir temel oluşturabileceği ifade edilebilir.

Nitekim Jordan (2001) ve McCabe vd.’ne (2001) göre, bir okul veya kurumdaki kurumlaşma düzeyi, sınav ve diğer uygulamalara ilişkin izlenen kurumsal politikalar ile bu politikaları öğrencilerin algılama düzeyleri arasında kopya çekme davranışı açısından bir ilişki vardır. Dahası, kurumlarda işleyiş açısından mutlaka bulunması gereken ve önceden belirlenen etik kodların/kuralların da kişilerdeki kopya davranışı üzerine çeşitli etkileri olduğu rapor edilmiştir. Örneğin, kimi araştırmalar (McCabe vd., 1999; May, & Loyd 1993; McCabe, & Trevino 1993; McCabe vd., 2001) okullarda önceden belirlenen ve duyurulan etik kuralların öğrencilerin kopya çekme davranışına yönelik eğilimlerini azaltma yönünde bir takım davranışsal etkiler doğurduğunu ortaya koymuşlardır. Ancak bu davranışsal etkilerin

çoğu uzun bir dönem de ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca bir kurumda veya okulda etik kodların/kuralların olması hemen her problemin bu etik kodlar aracılığıyla çözülebileceği anlamına gelmemektedir.

Görüldüğü gibi öğrencilerde kopya çekme davranışı ve etki eden faktörler üzerine farklı ülkelerde birçok araştırmaların bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun temel nedeni ise kopya çekme davranışını daha iyi anlayabilmek için özellikle kopya çekme ile ilgili giderek artan oranda yaygınlaşan araştırma sonuçlarının gösterdiği eğilimleri incelemenin önemli (McCabe, Trevino, & Butterfield, 2001) olduğu ön görüsüdür. Ancak Türkiye’de, genel olarak öğrencilerin sınavlarda neden kopya çekme eğilimi gösterdiklerini açık şekilde ortaya koyan geniş kapsamlı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Özetle, bu araştırma, kopya çekme davranışı üzerine 1995-2016 yılları arasında Türkiye’deki araştırmacılar tarafından yapılan çalışmaları kapsamaktadır. Araştırma sonunda ulaşılan sonuçlar Ek:1’de verilen 31 çalışmanın içeriğiyle sınırlıdır. Bu çalışmalarda kopya çekme davranışının yanı sıra öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, kopya çekmeye yönelik algı, öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının davranışları gibi değişkenlerin de incelendiği görülmüştür. Fakat bu çalışmada sadece kopya çekme davranışı ele alındığı için doğrudan kopya çekme ile ilgili olmayan veriler araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Araştırmanın Amacı ve Alt Problemleri

Bu araştırmayla, Türk araştırmacılar tarafından kopya çekme davranışı üzerine Türkiye’de yürütülmüş olan ilgili tez, makale, bildiri çalışmalarının analizi ve meta-sentez yöntemi kullanılarak bu konuda ülkemizde nasıl bir eğilim olduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu göre, Türkiye’de öğrencilerde kopya çekme davranışına ilişkin yürütülen doğrudan çalışmaların ışığında;

- Mevcut çalışmalarla hangi amaçlara ulaşılmışının hedeflendiği?
- Konuya ilişkin hangi faktörler (bireysel faktörler, durumsal faktörler, izlenen kurumsal politikalar) ile ilişki kurulduğu?
- Hangi yöntemlerin kullanıldığı ve sürecin nasıl yürütüldüğü?
- Hangi çalışma veya örneklem gruplarının araştırma için tercih edildiği?
- Hangi veri toplama araçlarının ne tür amaçlarla kullanıldığı?
- Bu araştırmalarda ne türden sonuçlar elde edilmiş olduğu? Sorularına yanıt aranmıştır. Ayrıca bu makale sayesinde araştırmacılar, kopya çekme davranışı üzerine daha önce hangi konuların çalışıldığını görebilecekleri için benzer veya aynı türden çalışmaların yapılmasına engel olunabilecektir.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırma nitel araştırma deseninde yürütülmüş bir meta-sentez çalışması olarak, içerik analizi çalışmaları içerisinde yer almaktadır (Kaleli-Yılmaz, 2015). Nicel verilerle analiz yapan meta-analizden farklı olarak meta-sentez daha çok yorum içermektedir (Walsh, & Downe, 2005). Başka bir deyişle, meta-sentez, birden çok araştırmanın bulgularını inceleyen ve yorumlayan bir çalışma (Finfgeld, 2003) desendir. Meta-sentez, aynı konu üzerine yapılan çalışmaların temalar veya ana şablonlar oluşturularak eleştirel bir bakış açısıyla yorumlanması ve sentezlenmesi sürecidir. Bunun yanı sıra meta sentez araştırmaları ile belli bir alanda yapılan çalışmaların nitel bir anlayışla ele alınıp benzerlik ve farklılıklarının karşılaştırmalı

olarak ortaya konulması ve bütün çalışmalara ulaşma imkânı olmayan araştırmacı, öğretmen ve diğer ilgili kişilere zengin bir başvuru kaynağı oluşturması amaçlanmaktadır (Çalık, & Sözbilir, 2014). Bu çalışmada kapsamında da Türk araştırmacılar tarafından Türkiye’de yürütülen öğrencilerde kopya çekme davranışı ile doğrudan ilgili çalışmaların nitel yöntemlerle analiz edilmesi ve bu konuda nasıl bir eğilim olduğunun tespit edilmesi amaçlandığından meta-sentez çalışması kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması sürecinde yurt dışı literatür incelenirken konuyla doğrudan ilişkili olan “Kopya çekme”, “Kopya çekme davranışı”, “Akademik sahtekârlık” anahtar kelimelerinin çalışmalarda sıklıkla yer aldığı görülmüştür. Bu nedenle yürütülen bu çalışmada da arama yapılırken bu anahtar kelimeler kullanılmıştır. Araştırmaya dâhil edilecek çalışmalara Google Akademik arama motoru, TÜBİTAK Ulakbim DergiPark, Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, EBSCOhost ve ERIC veri tabanları üzerinden ulaşılmıştır. Ulaşılan bu kaynaklar belirlenirken çalışmaya konu olan örneklemin Türkiye sınırları içerisinde olması ve Türk araştırmacılar tarafından yürütülmüş makale, tez ya da bildiri çalışması olması şartları aranmıştır. Burada erişime açık olmayan ya da tam metin haline ulaşılamayan çalışmalar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Ayrıca aynı isimli çalışma aynı anda bildiri, makale ya da tez olarak yayınlanmışsa aynı verilerin tekrar edilmemesi için yalnızca makale olarak basılan çalışmalar bu çalışma kapsamında ele alınmıştır (Kaleli Yılmaz, 2015). Bu eleme işleminden sonra 28 tanesi makale ve 3 tanesi ise yüksek lisans tezi olmak üzere 31 çalışma üzerinden araştırma gerçekleştirilmiştir.

Kodlama Süreci

İlk olarak araştırmaya dâhil edilen her bir çalışmanın ilgili bölümleri detaylı bir şekilde okunmuş ve elde edilen veriler kâğıt üzerine not alınmıştır. Sonrasında veriler tekrar kontrol edilerek gereksiz olan kısımlar çıkarılmıştır. Her bir çalışmaya ait özet veriler bilgisayar ortamına kaydedilmiştir. Çalışmalar, araştırma problemlerine göre teker teker incelenmiş ve her bir temaya yönelik kodlar oluşturulmuştur. Ayrıca incelenen her bir çalışma; makaleler için M1, M2,..., M26; tez çalışmaları için T1, T2, T3 ve ölçek geliştirme çalışmaları için G1, G2 şeklinde kodlanmış ve çalışmada bu kodlar kullanılmıştır.

Verilerin Analizi, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Kodlama sırasında herhangi bir hata olmaması için çalışmalar uzun bir süre zarfında incelenmiştir. Ulaşılan tüm özet bilgiler yazıya dökülmüştür. Kodlamaların güvenilir olması için aradan yaklaşık iki hafta geçtikten sonra araştırmacı analizleri tekrar yapmış, [Güvenirlik=örtüşenlerin sayısı / (örtüşenler + örtüşmeyenler sayısı)] formülü (Miles, & Huberman, 2002) kullanılarak güvenilirlik düzeyi % 94 bulunmuştur. Bu formülden elde edilen % 70 ve üzerinde değerler güvenilirlik için yeterli bulunmaktadır (Yıldırım, & Şimşek, 2011). Ayrıca çalışma biri eğitim bilimi alanında uzman, biri de meta sentez alanında uzman iki öğretim üyesine incelettirilmiştir. Böylece verilerin geçerlilik ve güvenilirliği kontrol ettirilmiştir.

Bununla birlikte, çalışmada ilk olarak her bir tema için nicel ve nitel çalışmalardan elde edilen veriler, temanın amacıyla ilişkili olacak şekilde tablo ya da grafikler halinde sunulmuştur. Tablo ve grafiklerde istatistiki olarak yalnızca frekanslara yer verilmiştir. Daha sonra her bir tablo ya da grafiğin altında genel bir açıklama yapıldıktan sonra çalışmalarda görülen benzerlik ve farklılıkların neler olduğu temanın önem derecesine göre içerik analizi

yöntemi kullanılarak ayrıntılı bir şekilde analiz edilmiştir. Verilerin bu şekilde sunulmasındaki amaç hem görsel olması hem de yürütülen çalışmalar hakkında ilk bakışta bir fikir sahibi olunabilme imkânı tanınmasıdır (Kaleli-Yılmaz, 2015).

BULGULAR

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmaların Amaçları

Aşağıda araştırma kapsamında incelenen çalışmaların amaçlarına ilişkin tablo ve açıklamalara yer verilmiştir.

Tablo 1. *İncelenen çalışmaların amaçlarına ilişkin veriler*

Amaçlar	Çalışmalar	f
Kopya çekmeye yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesi	M3, M4, M5, M6, T1, M12, M13, M15, M18, M19, M21, M22	12
Kopya çekmeye yönelik öğrenci tutumlarının incelenmesi	M4, M5, M6, T1, M11, M14, M15, M16, M17, M20, M24, M26	12
Kopya çekme davranışının nedenlerinin incelenmesi	M7, M9, M10, M13, M16, T2, M22, M23, M26	9
Kopya çekme davranışı ile farklı değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi	M1, M4, M8, M16, M17, M24, T3	7
Sıkça başvurulmuş kopya çekme yöntemlerinin belirlenmesi	M10, M13, M22	3
Kopya çekmeye yönelik ölçek/anket geliştirilmesi	G1, G2	2
Kopya çekmeyi önlemeye yönelik öğretmenlerin/öğretim elemanlarının sergiledikleri davranışların değerlendirilmesi	M2, M8	2
Kopya çekme oranlarının belirlenmesi	M16, M3	2
Kopya çekmeye yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi	T1	1
Kopya çekme davranışının alan yazına dayalı olarak incelenmesi	M25	1
Hangi ders gruplarında daha fazla kopya çekildiğinin belirlenmesi	M3	1
Kopya çekmeyi önlemeye yönelik öneriler geliştirilmesi	M2	1

Tablo 1’de çalışmaların büyük bir bölümünün kopya çekmeye yönelik öğrenci görüşleri ve tutumlarının belirlenmesi, kopya çekme davranışının nedenlerinin incelenmesi ve farklı değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi, kopya çekmeye yönelik ölçeğin/anketin geliştirilmesi, geçerlilik ve güvenilirliğinin test edilmesi ve sıkça başvurulmuş kopya çekme yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmış olduğu görülmektedir. Ayrıca diğer amaçlarla yürütülen çalışmaların ise daha az sayıda olduğu dikkat çekmektedir.

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmalarda İlişki Kurulan Faktörler

Aşağıda araştırma kapsamında incelenen çalışmalarda kopya çekme eğilimiyle arasında ilişki kurulan faktörlere ilişkin tablo ve açıklamalara; bireysel faktörler, durumsal faktörler ve izlenen kurum politikası alt boyutlarında yer verilmiştir.

Tablo 2. İncelenen çalışmalarda ilişki kurulan faktörlere ilişkin veriler

Faktörler	Çalışmalar	f
Bireysel Faktörler		
Akademik başarı/kazanç	T2, T3, M23	3
Akademik sahtekârlık	M9, M12, M21	3
Akademik erteleme	M8, T3	2
Öz-yeterlilik	M8, M23	2
Motivasyon	M11, T2	2
Kopya algısı	M10	1
Mükemmeliyetçilik	M8	1
Sosyal bağlılık	T3	1
Ahlaki değerler	M21	1
Mesleğe yönelik tutum	M20	1
Benlik saygısı	M24	1
Devamsızlık durumu	T3	1
Durumsal Faktörler		
Öğrenme-öğretme ortamı	M8	1
Akran baskısı	M23	1
Aile beklentisi	M23	1
İzlenen Kurumsal Politika		
Öğretmen/öğretim elemanlarının davranışları	M23	1
Mevcut sınav sistemi	M23	1
Ders içerikleri	M23	1

Tablo 2’ye göre, kopya çekme davranışına ilişkin çalışmalardan yalnızca 11 tanesinde belli bir faktöre odaklanıldığı, diğerlerinde ise genel çerçevede görüş/algı/yeterlilik vb. olguların belirlenmeye çalışıldığı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda ulaşılan çalışmalarda ele alınan faktörlerin daha çok kopya çekme davranışına etki eden bireysel faktörlere ait olduğu dikkat çekmektedir. Bu çalışmalardan akademik başarı/kazanç ve akademik sahtekârlık konu alanlarıyla ilgili olan çalışmalar (T2, T3, M23, M9, M12, M21) kopya çekmeye etki eden bireysel faktörler boyutunda öne çıkmaktadırlar. Bu çalışmalar arasında akademik başarı/kazanç konu alanının ele alındığı çalışmalardan biri makale (M23), diğerleri ise yüksek lisans tez çalışmalarıdır (T2, T3). Ancak incelenen 31 çalışma içerisinde yalnızca 11 çalışmanın belli bir konu alanına odaklanmış olması bu alandaki eksikliği ortaya koymaktadır. Nitekim kopya çekme davranışının hemen her türden eğitim-öğretim ortamlarında istenmeyen bir davranış olduğu (Charles, 1992; Kesici, & Sarpkaya, 2013; Siyez, 2009) gerçeği göz önüne alındığında, aslında yapılacak çalışmaların kopya çekme davranışına etki eden durumsal faktörler ve izlenen kurumsal politikaları da kapsayacak şekilde daha kapsamlı yapılmasının bireylerde kopya çekme davranışını önleme konusunda etkili sonuçlar ortaya koyacağı açıktır.

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmalarda Kullanılan Yöntemler

Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların yöntemlerine ilişkin tablo ve açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 3. İncelenen çalışmaların yöntemlerine ilişkin veriler

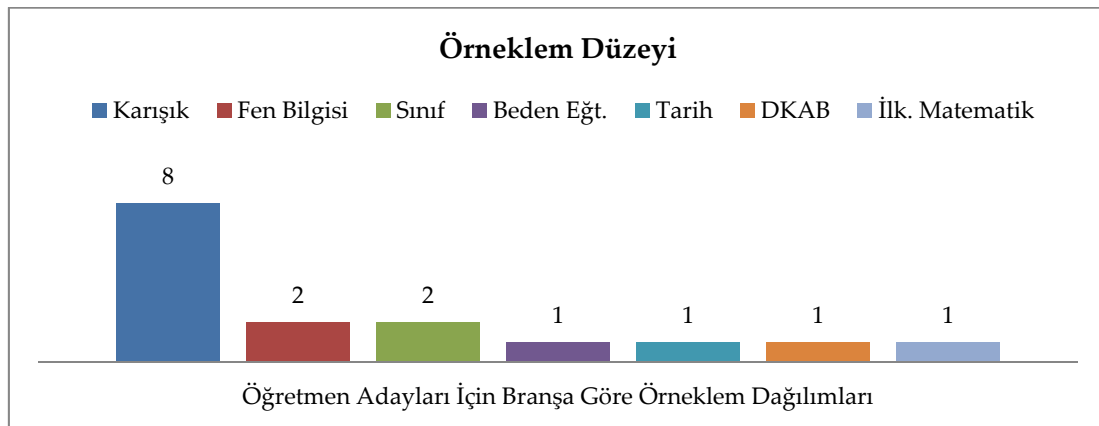
Faktörler	Çalışmalar	f
Nicel		
Tarama (Survey)	M1, M2, M3, M4, G1, M5, M6, M7, T1, M10, M11, M12, M14, M15, M16, M17, M18, M20, G2, M26	20
İlişkisel araştırma yöntemi	M8, T2, M24, T3	4
Nitel		
Durum çalışması	M9, M13, M19, M22	4
Olgu bilim araştırması	M21, M23	2
Alan Yazın Derleme	M25	1

Tablo 3'te görüldüğü gibi incelenen çalışmaların önemli bir bölümünde nicel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan tarama yöntemi tercih edilmiştir. Tarama yönteminin kullanıldığı çalışmaların hemen hepsinde az sayıda ölçme aracı ile verilerin toplandığı ve kısa süreli araştırmalar yürütülerek mevcut durumun ortaya konulmaya çalışıldığı görülmüştür. İlişkisel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmalardan ikisi yüksek lisans tezi (T2, T3), diğerleri ise makale (M8, M24) çalışmasıdır. İlişkisel tarama çalışmalarında yalnızca ölçek kullanılarak az bir süre zarfında çalışmanın verileri toplanmıştır.

Durum çalışması yönteminin kullanıldığı çalışmaların tümü makale (M9, M13, M19, M22) çalışmalarıdır. Yalnızca iki çalışmada olgu bilim araştırması yöntemi kullanılmıştır ve az sayıda bireyle yarı yapılandırılmış ve derinlemesine görüşme yapılarak çalışmaların verileri elde edilmiştir (M21, M23). Ayrıca Tablo 3 incelendiğinde, yalnızca bir çalışmada alan yazın derlemesi yapıldığı görülmektedir (M25). Bu çalışmada, günümüzde ülkemiz gündemine sıklıkla gelen şike, kopya, torpil ve doping konuları sistematik bir incelemeyle literatüre dayalı olarak ele alınmıştır.

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmaların Örneklem Grubu

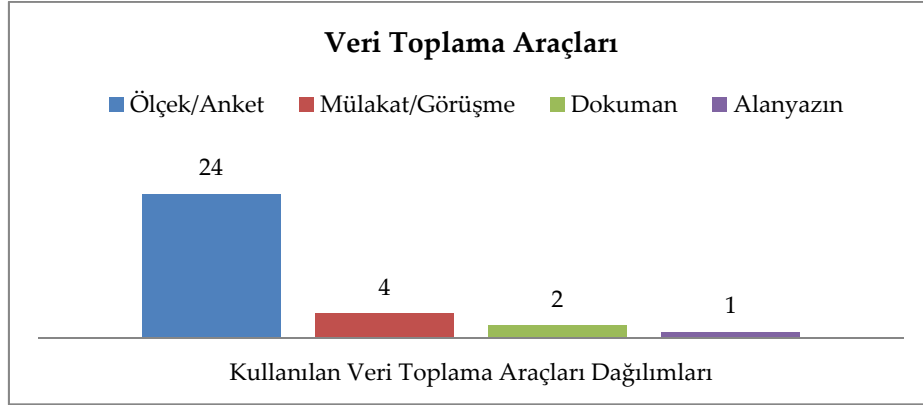
Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların 15 tanesi öğretmen adaylarıyla, 5 tanesi lise öğrencileriyle, 4 tanesi üniversite öğrencileriyle, 2 tanesi ilahiyat fakültesi öğrencileriyle, 2 tanesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileriyle, 1 tanesi ortaokul öğrencileriyle, 1 tanesi tıp fakültesi öğrencileriyle, 1 tanesi polis okulu öğrencileriyle, 1 tanesi öğretmenlerle, 1 tanesi tezsiz yüksek lisans öğrencileriyle ve 1 tanesi ise İngilizce hazırlık okulu öğrencileri ile yapılmıştır. Diğer 1 adet çalışma literatür taraması olduğu için herhangi bir örneklem grubu ele alınmamıştır. Bununla birlikte, Şekil 1 incelendiğinde, öğretmen adayları ile yapılan çalışmalar içerisinde farklı branşlardaki öğretmen adaylarından oluşan karışık örneklem grubunun ilk sırada yer almakta olduğu görülmektedir.

Şekil 1. Öğretmen adayları için örneklem düzeyi (DKAB: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi)

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmalarda Kullanılan Veri Toplama Araçları

Aşağıda araştırma kapsamında incelenen çalışmaların yöntemlerine ilişkin Şekil 2’de yer verilmiştir.

Şekil 2. Veri toplama araçları

Şekil 2’de görüldüğü gibi araştırma kapsamında incelenen 24 çalışmada ölçek/anket kullanılmıştır. Ölçek ve anketlerin aynı başlık altında toplanmasının nedeni incelenen çalışmaların birçoğunda anket yerine ölçek, ölçek yerine anket kullanılmasından kaynaklanmaktadır. İncelenen çalışmalarda kopya çekmeye ilişkin tutum ölçeği, görüş anketi ve kontrol listesi gibi çok sayıda farklı ölçek/anket kullanıldığı görülmüştür. Ölçek/anketlerin çalışmaların önemli bir bölümünde genel durumu resmetmek amacıyla kullanılmış olduğu görülse de bazı çalışmalarda kopya çekme davranışı ile farklı değişkenler arasındaki ilişkiyi tespit edebilmek amacıyla da kullanılmıştır (M24, T3, T2, M20).

Çalışmaların 4 tanesinde mülakat kullanılmıştır. Çoğunlukla yarı yapılandırılmış görüşme (M9, M19, M22) ve derinlemesine yapılan mülakatlar (M25) tercih edilmiştir. İncelemeler sonucunda 2 çalışmada doküman (yazılı sınav kâğıtları, raporlar) kullanıldığı görülmüştür. Bunların birinde kullanılan sınav kâğıtları (M13) ve diğerinde ise raporlar (M25) dir. Yapılan incelemelerde alan yazın kullanılan yalnızca 1 çalışmaya rastlanılmıştır.

Kopya Çekme Sorununu İşleyen Çalışmalardan Elde Edilen Sonuçlar

İncelenen çalışmalardan elde edilen sonuçlar detaylı bir şekilde incelenmiş ve doğrudan kopya çekme davranışıyla ilgili olan sonuçlar aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4. Çalışmalardan elde edilen sonuçlar

Sonuçlar	Çalışmalar	f
Kopya çekmeye etki eden bireysel/kişisel faktörler vardır.	M7, M8, M9, M10, M11, M12, M13, M16, M17, M18, M22, M23, M26, T3	14
Öğretmen veya öğretim elemanlarının davranışları ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.	M2, M4, M5, M8, M9, M11, M12, M15, M16, M18, M19, M22, M23, M26	14
Öğrenciler büyük oranda kopya çekmeye eğilimli veya kopya çekmektedirler.	M3, M7, M9, M12, M13, M15, M16, M18, M19, M22, M24, M25, M26	13
Mevcut eğitim, sınav ve ezbere dayalı öğretim sistemleri kopya çekme davranışını zorunlu kılmaktadır.	M5, M6, M9, M10, M12, M17, M18, M22, M26	9
Kopya çekmeye etki eden durumsal faktörler vardır.	M10, M11, M15, M16, M18, M22, M23, T1	8
Cinsiyet ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.	M1, T1, M12, M15, M18, M20, T3	7
Öğrencilerin kopya çekme davranışı sergilemeleri ciddi bir problemdir.	M1, M3, M10, M12, M16	5
En çok çoktan seçmeli sınavlarda kopya çekilmektedir.	M5, M6, M7, M15, M19	5
Kopya çekmeye etki eden izlenen kurumsal politikalar vardır.	M9, M15, M17, M22, M23	5
Kopya çekmek ahlaki kurallara aykırıdır.	M5, M16, M21, M22	4
Öğrencilere göre kopya çekmek kötü bir davranıştır.	M3, M5, M21	3
Geliştirilen ölçek kullanılabilir türde geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.	G1, G2	2
Kopya çekmek akademik sahtekârlıktır.	M5, M7	2
Öğrencilerin yaş düzeyleri arttıkça kopya çekme yönelik eğilimleri azalmaktadır.	M7, T3	2
Mesleğe yönelik tutum ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki vardır.	M20, T3	2
Öğrenim düzeyi ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki vardır.	M10	1
Kopya çekmek bireyin gelecekteki yaşamını da etkiler.	M14	1

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerde kopya çekme davranışına büyük oranda etki eden olgunun bireysel/kişisel faktörler olduğu görülmektedir. Genel olarak bu olgunun; dersten kalma korkusu, heyecandan unuttuklarını hatırlama, sınavlara yeteri kadar hazırlık yapmama/yapamama (M9, M18), okulu uzatıp ailesine ve çevreye rezil olmama, kopyasız iyi bir not alabilme konusunda kendine güvenmeme (M26), dersi ya da dersin hocasını sevmeme (M7); düşük öz-yeterlilik algısı, yüksek kendini engelleme davranışı (M8); başarısız olma, dışlanma, düşük notlar alma (M10, M22); algılanan başarı düzeyi (M12, M16); sınav kaygısı (M16); aileye iyi notlar götürmek (M17); kopya alışkanlığı, başarılı olma baskısı, ezber yapamama (M18); düşük benlik saygısı (M23); yüksek puan alma isteği, zayıf alma korkusu, okulu zamanında bitirme isteği (M26); devamsızlık, akademik erteleme ve okula bağlılık (T3) gibi alt faktörlerden oluştuğu ortaya konmuştur.

Durum tespit etmeye yönelik yapılan birçok çalışmaya göre ise öğrencilerin kopya çekmeyi ahlaki kurallara aykırı (M5, M16, M21, M22), kötü bir davranış (M3, M5, M21) ve akademik sahtekârlık (M5, M7) olarak gördükleri belirlenmiştir. Ancak buna karşın yine de çalışmalar öğrencilerin yüksek oranda kopya çekmeye eğilimli veya kopya çekmekte olduklarına vurgu yapmışlardır (M3, M7, M9, M12, M13, M15, M16, M18, M19, M22, M24, M25, M26). Buna göre, kimi çalışmalarda öğrencilerin % 65, % 72'si kimi çalışmalarda ise % 81 hatta % 85'inin kopya çekme davranışına eğilimli oldukları ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda denilebilir ki, öğrencilerin kopya çekme davranışı sergilemeleri ciddi bir problem (M1, M3, M10, M12, M16) oluşturmaktadır. Ancak öğrencilerin görüşlerine göre, mevcut eğitim ve sınav

sistemleri ve ezbere dayalı öğretim yöntemleri kullanılması kopya çekme davranışını zorunlu kılmaktadır (M5, M6, M9, M10, M12, M17, M18, M22, M26). Özellikle çalışmalarda, cinsiyet ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu çalışmalarda erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla daha yüksek oranlarda kopya çekmeye karşı olumlu bir tutuma, görüşe veya eğilime sahip oldukları ortaya çıkmıştır (M1, T1, M12, M15, M18, M20). Az sayıda çalışmadaysa kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha fazla düzeyde kopya çekme davranışına karşı olumlu görüş bildirdikleri ifade edilmiştir (T3). Öte yandan öğrencilerin yaş düzeyleri arttıkça kopya çekme yönelik eğilimleri azalmaktadır (M7, T3).

Az sayıda çalışmaya göre ise bireysel bir faktör olarak öğrenim düzeyi ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki vardır (M10). Ayrıca bireyin mesleğe yönelik tutum ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki olduğu (M20, T3) ve kopya çekmenin bireyin gelecekteki yaşamına da etki ettiği (M14) ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan, kopya çekmeye etki eden hem durumsal faktörlerin (M10, M11, M15, M16, M18, M22, M23, T1) hem de izlenen kurumsal politikaların (M9, M15, M17, M22, M23) olduğunu bildiren çalışmalar mevcuttur.

Bu bağlamda öğretmen ve öğretim elemanlarının davranışları ile öğrencilerde kopya çekme davranışına olan eğilim arasında da yüksek oranda anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu ilişkiler açısından bakıldığında üniversite öğrencilerine göre, sınavlarda öğretim elemanları titiz davranarak kopyayı önleyebilirler (M5). Yine öğretmenin dersi etkili bir şekilde sunduğuna ilişkin algılara sahip öğrencilerin daha az kopya çektiklerini belirtmiş oldukları (M8) tespit edilmiştir. Diğer yandan tüm öğretim elemanları konulan sınav kurallarının uygulanması ve takibi hususunda tutarlı olmalı ve hiç bir şekilde tolerans göstermemelidirler (M9). Ayrıca öğretim elemanlarının sınavlardaki etik dışı tutum ve davranışlarını engelleyen sınav yönetmeliklerinin de etkin bir şekilde uygulanması (M11) gerekmektedir. Öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin eğilimleri açısından öğretim elemanlarının derslerde halen not yazdırmaları, kimi zaman bunları kelime kelime, satır satır sınavda geri istemeleri ve böylece bir yönüyle ezberi teşvik etmeleri (M18) de önemli bir olumsuz etki oluşturmaktadır. Ek olarak, sınav sırasında gözetmen öğretim elemanlarının tavırlarının kopya çekme düzeyini etkilediği (M26), sert ve dikkatli gözetmenlerin ise kopya çekmeyi zorlaştırdığı (M19), hocaların dönem boyunca ders ile ilgili tutumları (M22), ödevlerin okunmaması ve gözetmen öğretim elemanlarının sınavlar sürecince özenli olmamalarının (M23) kopya çekme davranışının nedenleri arasında belirtildiği görülmüştür. Ayrıca öğrencilere göre, en çok çoktan seçmeli sınavlarda kopya çekilmektedir (M5, M6, M7, M15, M19). Yapılan ölçek geliştirme çalışmaları sonucunda ise geliştirilen ölçeklerin kullanılabilir türde geçerli ve güvenilir birer ölçme aracı oldukları (G1, G2) vurgulanmıştır.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de öğrencilerin kopya çekme davranışı sergilemeleri ciddi bir problem olarak görülmektedir (Dam, 2013; Durmuşçelebi, 2012; Kaymakcan, 2002; Küçüktepe, & Küçüktepe, 2012; Selçuk, 1995). Buna göre, Türkiye’deki çalışmalarda öğrencilerin % 65, % 72’si kimi çalışmalarda ise % 81’inin hatta % 85’inin kopya çekme davranışına eğilimli oldukları ortaya çıkmıştır.

Çalışmalarda kopya çekmeye etki eden bireysel bir faktör olarak erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha fazla oranda kopya çekme davranışı sergilemeye eğilimli oldukları ortaya konmuştur. Yani cinsiyet değişkeni ile kopya çekme davranışı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç yurtdışı diğer birçok araştırmanın (Baird, 1980; Cochran vd., 1998; Davis vd., 1992; Graham vd., 1994; Hetherington, & Feldman, 1964; Jacobson, Berger, &

Millham, 1970; Karabenick, & Srull, 1978; Kelly, & Worrell, 1978; Roth, & McCabe, 1995; Whitley, 1998 Akt: Jensen vd., 2001) sonuçlarıyla da paralellik göstermektedir. Az sayıda çalışmadaysa kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha fazla düzeyde kopya çekme davranışına karşı olumlu görüş bildirdikleri ifade edilmiştir (Yıldırım, 2015). Ayrıca genel olarak kopya çekme davranışına etki eden faktörler üzerine Türkiye'deki çalışmalarda tespit edilen bireysel faktörlerin; dersten kalma korkusu, heyecandan unuttuklarını hatırlama, sınavlara yeteri kadar hazırlık yapmama/yapamama, okulu uzatıp ailesine ve çevreye rezil olmama, kopyasız iyi bir not alabilme konusunda kendine güvenmeme, dersi ya da dersin hocasını sevmeme; düşük öz-yeterlilik algısı, yüksek kendini engelleme davranışı; başarısız olma, dışlanma, düşük notlar alma; algılanan başarı düzeyi; sınav kaygısı; aileye iyi notlar götürmek; kopya alışkanlığı, başarılı olma baskısı, ezber yapamama; düşük benlik saygısı; yüksek puan alma isteği, zayıf alma korkusu, okulu zamanında bitirme isteği; devamsızlık, akademik erteleme ve okula bağlılık gibi alt faktörlerden oluştuğu ortaya konmuştur. Burada ulaşılan bireysel faktörlerin büyük çoğunluğunun yurtdışındaki çalışmaların sonuçlarıyla örtüşükleri görülmektedir

İncelenen çalışmaların çok küçük bir bölümünde kopya çekmeye etki eden durumsal/çevresel faktörlere ve izlenen kurumsal politika gibi belirli bir konu alanına odaklanıldığı görülmüştür. Oysa kopya çekme davranışına etki eden faktörler incelendiğinde sadece bireysel/kişisel faktörlere değil durumsal/çevresel faktörlere ve izlenen kurumsal politikayı incelemeye dönük daha fazla sayıda çalışmanın gerektiği anlaşılmaktadır. Özellikle çalışmalarda öğretmen veya öğretim elemanlarının derslerdeki (Alemdağ & Alemdağ, 2015) ve sınavlardaki davranışları (Çeliköz, 2016) ile öğrencilerin kopya çekme davranışı sergilemeleri arasında anlamlı bir ilişkinin varlığı durumsal faktörlerle birlikte ciddi anlamda izlenen kurumsal politikaların da kopyayı önleme adına önemini bir kat daha artırmaktadır. Nitekim bulgular incelendiğinde, öğretmenin dersi etkili bir şekilde sunduğuna ilişkin algılara sahip öğrencilerin daha az kopya çektiklerini belirtmiş oldukları (Özgüngör, 2008) ve sınav kurallarını titizlikle uygulayan öğretmen veya öğretim elemanlarının olmasının kopya çekmeyi önleyebileceği (Küçüktepe, & Küçüktepe, 2014; Semerci, 2004) görüşüne sahip oldukları ifade edilebilir. Bu sonuç, bir okul veya kurumdaki kurumlaşma düzeyi, sınav ve diğer uygulamalara ilişkin izlenen kurumsal politikalar ile bu politikaları öğrencilerin algılama düzeyleri arasında kopya çekme davranışı açısından bir ilişki vardır türündeki araştırmaların (Jordan, 2001; McCabe vd., 2001) sonuçlarıyla da paralellik göstermektedir.

Diğer yandan tarama türündeki çalışmalarda, öğrencilerin kopya çekme davranışına karşı eğilimlerinin yüksek olduğu sonuçları elde edilmiştir. Buna rağmen mülakat, doküman analizi gibi nitel yollarla verilerin toplandığı çalışmalarda ise hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin kopya çekme davranışını kötü, ahlak dışı bulmak gibi çeşitli etik ve ahlaki tepkilere sahip oldukları ortaya konulmuştur. Bu sonucun yurtdışı alan yazınla paralellik gösterdiği (Bernardi vd., 2004; Watson, & Sotile, 2010) anlaşılmaktadır. Bu nedenle okullarda kopya çekme davranışını önlemeye yönelik etik kodların önceden belirlenmesi ve bu kodlardan öğrencilerin sık sık haberdar edilmeleri, öğretim elemanları ve öğretmenlerin etik kodları uygulama noktasında tutarlı davranışlar sergilemelerinin (Staats, Hupp, Wallace, & Gresley, 2009) önemli olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda yalnızca nicel yöntemlerle verileri toplamanın çok sağlıklı olmadığı, elde edilen bulguların nitel verilerle desteklenmesi gerektiği söylenebilir (Kaleli-Yılmaz, 2014).

Bununla birlikte, araştırma kapsamında analiz edilen 31 çalışmadan 15 tanesinin öğretmen adaylarıyla yürütüldüğü öğretmen, lisansüstü öğrenci ve öğretim elemanlarıyla yapılan çalışmaların ise daha az olduğu ortaya çıkmıştır. Kaleli-Yılmaz’a (2014) göre, çalışmaların çoğunlukla öğretmen adayları üzerinde yapılmasının nedeni kolay ulaşılabilir olmalarından kaynaklanmaktadır. Çünkü ülkemizde bulunan öğretmenlerin önemli bir bölümü bu türden çalışmalara katılmanın ekstra zaman ve iş yükü getireceğini, kendilerine herhangi bir faydası olmayacağını, eksikliklerinin ortaya çıkabileceğini düşünmekte ve çalışmalara katılmak istememektedirler. Ya da zoraki bir şekilde anket ya da ölçeği doldurmakta ve kendilerini olduğundan daha bilgili ve donanımlı göstermeye çalışmaktadırlar. Bu türden çalışmalarda gönüllülük esas olduğu için araştırmacının öğretmenleri ikna etmesi ve gerçek duygu ve düşüncelerini yansıtmaları için çaba göstermesi gereklidir. Nitekim işin mutfağında olan öğretmenler ve öğretim elemanları üzerinde yapılan çalışmalardan elde edilen veriler, daha kapsamlı bilgiler ortaya koyabilmekte ve mevcut durumun ne olduğu, neler yapılması gerektiği hakkında daha faydalı sonuçlar verebilmektedir. Tabii ki geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adayları ile yapılan çalışmalarda çok önemlidir (Kaleli-Yılmaz, 2014). Çünkü öğrencilik yıllarında düşük kopya çekme eğilimine sahip olan öğretmen adayının, öğretmen olduğunda mesleğinde daha başarılı olacağı aşikârdır. Bu sonuç incelenen kimi araştırmaların (Özyurt, & Eren, 2014; Yıldırım, 2015) sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Ancak ülkemizde yapılan çalışmaların önemli bir bölümünün öğretmen adayları ile yapıldığı göz önüne alındığında, elde edilecek sonuçlar açısından bundan sonra yapılacak çalışmaların öğretmenler ve öğretim elemanları ile yapılması önemlidir.

Araştırma sonunda özellikle kopya çekme davranışına etki eden bireysel faktörlerin öğrencilerin kopya çekme eğilimini artırdığı görülmüştür. Bu nedenle öğrenciler üzerindeki bu bireysel faktörleri azaltıcı, önleyici veya ayarlayıcı birtakım kişisel ve sosyal rehberlik hizmetlerine örgün eğitim kademelerinde daha fazla ağırlık verilmesi önerilmektedir. Bu durum rehberlik hizmetleri konusunda okullarda izlenen kurumsal politikalara da uygulamalı olarak farklı etkinlikler yoluyla yansıtılmalıdır.

Uygulayıcı olarak okullarda önemli bir konumda bulunan öğretim elemanı ve öğretmenlerin öğrencilerine kopya çekmenin hem etik hem de ahlaki açıdan zararlarını ve bu konuda okullarının izledikleri kopyayı önleyici kurumsal politikalar hakkında sık sık bilgi vermelidirler. Bu bilgilendirme faaliyeti bir eylem araştırması şeklinde tasarlanabilecek çeşitli farkındalık projeleri üzerinden de gerçekleştirilebilir. Yapılan çalışmaların büyük oranda nicel ve genel tarama türünden çalışmalar olması okullarda kopya çekme davranışı üzerine ciddi eylem araştırmalarının da yürütülmesi gerektiğine ihtiyaç olduğuna işaret etmektedir.

Bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara, mevcut durumu tespit etmek yerine ölçek geliştirme/uyarlama çalışmalarına ağırlık vermeleri ya da alan yazındaki çalışmalarda önerilen veya kendilerinin etkili olabileceğini düşündükleri kopya çekme davranışını önlemeyi amaçlayan uygulamaya dönük çalışmaları esas olarak araştırmalarını yürütmeleri önerilmektedir. Sonuç olarak bu konu üzerine yapılacak olan olası araştırmalarda uzun bir süreçte karma veya nitel araştırma yöntemlerinin daha fazla kullanılması ve örneklem olarak öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının çalışmalara dâhil edilmeleri faydalı olabilir. Ayrıca çalışmalarda hangi türden kopya çekme yöntemlerinin nasıl bir süreçte uygulandığının ve öğrencilerde kopya çekme davranışı eğilimine bireysel, durumsal faktörlerin ve izlenen

kurumsal politikalara dair etkilerin detaylı bir şekilde örneklerle açıklanması bu konuda çalışma yapacak diğer araştırmacılara yol göstermesi açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Ahmadi, A. (2012). Cheating on exams in the Iranian EFL context. *Journal of Academic Ethics*, 10(2), 151-170.
- Alemdağ, C., & Alemdağ, S. (2015). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin kopya çekme davranışları. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, 3(3), 317-335.
- Antion, D. L., & Michael, W. B. (1983). Short-term predictive validity of demographic, affective, personal, and cognitive variables in relation to two criterion measures of cheating behaviors. *Educational and Psychological Measurement*, 43, 467-482.
- Bernardi, R. A., Metzger, R. L., Bruno, R. G. S., Hoogkamp, M. A. W., Reyes, L. E., & Barnaby, G. H. (2004). Examining the decision process of students' cheating behavior: An empirical study. *Journal of Business Ethics*, 50, 397-414.
- Brown, D. L. (2002). Cheating must be okay-Everybody does it! *Nurse Educator*, 27(1), 6-8.
- Brown, B. S., & Emmett, D. (2001). Explaining variations in the level of academic dishonesty in studies of college students: Some new evidence. *College Student Journal*, 35(4), 529-538.
- Cesur, S. (2010). Yaşanan ahlaki çatışma örnekleri üzerinden Türkiye'de gündelik ahlak anlayışı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33), 348-367.
- Charles, C. M. (1992) *Building classroom discipline: From models to practice* (4. Baskı), London: Longman.
- Coalter, T., Lim, C. L., & Wanorie, T. (2007). Factors that influence faculty actions: A study on faculty responses to academic dishonesty. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 1(1), 1-21.
- Coombe, K., & Newman, L. (1997). Ethics in early childhood field experiences. *Journal of Australian Research in Early Childhood Education*, 1(1), 1-9.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çeliköz, M. (2016). Öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları ve kopya çekme nedenleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 241-251.
- Dam, H. (2013). Örgün din eğitiminde kopya sorunu. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 34, 71-108.
- Demir, M. K. (2011). Öğretmen adaylarının karşılaşmak istemedikleri öğrenci davranışlarının analizi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 68-84.
- DePalma, M. T., Madey, S. F., & Bornschein, S. (1995). Individual differences and cheating behavior: Guilt and cheating in competitive situations. *Person. Individ. Difl*, 18(6), 761-769.
- Diekhoff, G. M., LaBeff, E. E., Clark, R. E., Williams, L. E., Francis, B., & Haines, V. J. (1996). College cheating: Ten years later. *Research in Higher Education*, 37, 487-502.
- Durmuşçelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 77-97.
- Eminoğlu, E., & Nartgün, Z. (2009). Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 215-240.

- Eret, E., & Ok, A. (2014) Internet plagiarism in higher education: tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016.
- Ersoy, A. (2014). İnternet kaynaklarından intihal yaptığının farkında değildim: Bir olgubilim araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 47-60.
- Ersoy, A., & Karaduman, H. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları araştırma raporlarında dijital aşırma: Google arama motoru örneği. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* Bildiriler Kitabı içinde (s.529-534). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Ersoy, A., & Özden, M. (2011). Öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 10(2), 608-619.
- Finfgeld, D. L. (2003). Metasynthesis: The state of the art-so far. *Qualitative Health Research*, 13(7), 893-904.
- Graham, M. A., Monday, J., O'Brien, K., & Steffen, S. (1994). Cheating at small colleges: An examination of student and faculty attitudes and behaviors. *Journal of College Student Development*, 16(2), 777-790.
- Haines, V. J., Diekhoff, G. M., LaBeff, E. E., & Clark, R. E. (1986). College cheating: Immaturity, lack of commitment, and the neutralizing attitude. *Research in Higher Education*, 25, 342-354.
- Houston, J. P. (1976). The assessment and prevention of answer copying on undergraduate multiple-choice exams. *Research in Higher Education*, 5(4), 301-311.
- Jensen, L. A., Arnett, J. J., Feldman, S. S., & Cauffman, E. (2001). It's wrong, but everybody does it: Academic dishonesty among high school and college students. *Contemporary Educational Psychology*, 27, 209-228.
- Jordan, A. E. (2001). College student cheating: the role of motivation, perceived norms, attitudes and knowledge of institutional policy. *Ethics and Behavior*, 11, 233-247.
- Kaleli-Yılmaz, G. (2015). Türkiye’deki teknolojik pedagojik alan bilgisi çalışmalarının analizi: Bir meta-sentez çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 103-122.
- Kaymakcan, R. (2002). İlahiyat öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımları. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5, 121-138.
- Kerkvliet J., & Sigmund C. L. (1999). Can we control cheating in the classroom? *The Journal of Economic Education*, 30(4), 331-343.
- Kesici, A. E., & Sarpkaya, P. Y. (2013). Lise öğrencilerinin sınıf içi istenmeyen davranışları. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(12), 467-478.
- Klein, H. A., Levenburg, N. M., McKendall, M., & Mothersell, W. (2007). Cheating during the college years: How do business school students compare? *Journal of Business Ethics*, 72, 197-206.
- Küçüktepe, S. E., & Küçüktepe, C. (2012). Tarih öğretmeni adaylarının kopya çekme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 115-125.
- Lanier, M. M. (2006). Academic integrity and distance learning. *Journal of Criminal Justice Education*, 17(2), 244-261.
- Lin, Chun-Hua S., & Wen, Ling-Yu M. (2007). Academic dishonesty in higher education: A nationwide study in Taiwan. *Higher Education*, 54(1), 85-97.

- Marsden, H., Carroll, M., & Neill, J.T. (2005). Who cheats at university? A self-report study of dishonest academic behaviours in a sample of Australian university students. *Australian Journal of Psychology*, 57(1), 1-10.
- May, K. M., & Loyd, B. H. (1993). Academic dishonesty: The honor system and students' attitudes. *Journal of College Student Development*, 34, 125-129.
- McCabe, D. L., & Trevino, L. K. (1993). Academic dishonesty: Honor codes and other contextual influences. *Journal of Higher Education*, 64, 522-538.
- McCabe, D. L., Trevino, L. K., & Butterfield, K. D. (1999). Academic integrity in honor code and non-honor code environments: A qualitative investigation. *Journal of Higher Education*, 70, 211-213.
- McCabe, D. L., Trevino, L. K., & Butterfield, K. D. (2001). Cheating in academic institutions: A decade of research. *Ethics & Behavior*, 11(3), 219-232.
- Moeck, P.G. (2002). Academic dishonesty: Cheating among community college students. *Community College Journal of Research and Practice*, 26(6), 479-491.
- Nazir, M. S., & Aslam, M. S. (2009). *On the relationship of demography and academic dishonest behaviors of students*. Paper presented at the 2nd COMSATS International Business Research Conference, Lahore, Pakistan.
- Newstead, S. E., Franklyn-Stokes, A., & Armstead, P. (1996). Individual differences in student cheating. *Journal of Educational Psychology*, 88, 229-241.
- Orhan, F., & Günay, A. (2014). Üniversite öğrencilerinin internet tabanlı akademik usulsüzlük nedenlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 15(1), 176-190.
- Özden, M., Baştürk, A. U., & Demir, M. (2015). Kopya çektim, çünkü...: Bir olgubilim çalışması. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 6(4), 57-89.
- Özden, M., & Özden, D. Ö. (2015). Öğretmen Adaylarına Göre Akademik Usulsüzlük Davranışları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(1), 88-98.
- Özden, M., Özden, D. Ö., & Biçer, B. (2015). Akademik usulsüzlük: Sınıf öğretmeni adaylarının deneyimleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 45, 130-143.
- Özgüngör, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 68-79.
- Özyurt, Y., & Eren, A. (2014). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ve kopya çekmeye yönelik tutumlarının görünümü. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 78-101.
- Park, C. (2003). In other (people's) words: Plagiarism by university students-literature and lessons. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28(5), 471-488.
- Rakovski, C. C., & Elliott, S. L. (2007). Academic dishonesty: Perception of business students. *College Student Journal*, 41(2), 466-481.
- Selçuk, Z. (1995). Bir eğitim ve rehberlik sorunu: Okullarda kopya çekme. *Eğitim Yönetimi*, 1(3), 397-418.
- Semerci, Ç. (2004). Tıp fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri. *F.Ü. Sağlık Bil. Dergisi*, 18(3), 139-146.
- Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye duydukları ihtiyaç ve kopya çekme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 111-136.
- Simkin, M. G., & McLeod, A. (2009). Why do college students cheat? *Journal of Business Ethics*.
- Siyez, D. M. (2009). Liselerde görev yapan öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik algıları ve tepkileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 67-80.

- Staats, S., Hupp, J. M., Wallace, H., & Gresley, J. (2009) Heroes don't cheat: An examination of academic dishonesty and students' views on why professors don't report cheating. *Ethics & Behavior*, 19(3), 171-183.
- TDK (1997). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Ünlü, H., & Eroğlu, C. (2012). Beden eğitimi öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları. *Spormetre: Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3, 101-106.
- Vandehey, M., Diekhoff, G., & LaBeff, E. (2007). College cheating: A twenty-year follow-up and the addition of an honor code. *Journal of College Student Development*, 48(4), 468-480.
- Walsh, D., & Downe, S. (2005). Meta-synthesis method for qualitative research: A literature review. *Journal of Advanced Nursing*, 50(2), 204-211.
- Watson, G., & Sotile, J. (2010). Cheating in the digital age: Do students cheat more in online courses? *Online Journal of Distance Learning Administration*, 13(1), n.p.
- Whitley, B. E., Jr. (1998). Factors associated with cheating among college students: A review. *Research in Higher Education*, 39, 235-274.
- Whitley, B. E., Nelson, A. B., & Jones, C. J. (1999). Gender differences in cheating attitudes and classroom cheating behavior: A meta-analysis. *Sex Roles*, 41, 657-680.
- Yangın, S., & Kahyaoğlu, M. (2009). İlköğretim öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutum ve görüşleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(21), 46-55.
- Yeşilyurt, E. (2014). Academic locus of control, tendencies towards academic dishonesty and test anxiety levels as the predictors of academic self-efficacy. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14(5), 1945-1956.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, S. (2015). *Üniversite öğrencilerinin akademik başarı, akademik erteleme, kopya çekme ve devamsızlık durumlarının yordayıcısı olarak sosyal bağlılık*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Atıf için:

Polat, M. (2017). Türkiye’de öğrenciler neden kopya çeker? Bir meta-sentez çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 7(1), 223-242. <http://ebad-jesr.com/>

Sıra No	Araştırma	Araştırma Türü	Araştırma Adı	Veri Toplama Aracı/Araçları	Katılımcılar	Yöntem
M1	Selçuk (1995)	Özgün Araştırma	Bir eğitim ve rehberlik sorunu: Okullarda kopya çekme	Anket	Lise öğrencileri (n=200)	Nicel
M2	Tan (2001)	Özgün Araştırma	Sınavlarda kopya çekmeyi önlemeye yönelik önlemler	Anket	Eğitim Fakültesi 3.sınıf öğrencileri (n=365)	Nicel
M3	Kaymakcan (2002)	Özgün Araştırma	İlahiyat öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımları	Anket	İlahiyat Fakültesi öğrencileri (n=337)	Nicel
M4	Akdağ & Güneş (2002)	Özgün Araştırma	Kopya çekme davranışları ve kopya çekmeye ilişkin tutumlar	Anket, Ölçek	Eğitim Fakültesi 2. ve 4. sınıf öğrencileri (n=274)	Nicel
G1	Semerci (2003)	Ölçek Geliştirme	Kopya çekmeye ilişkin tutum ölçeği	Ölçek	Üniversite öğrencileri (n=321)	Nicel
M5	Semerci (2004)	Özgün Araştırma	Tıp fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri	Ölçek	Tıp fakültesi 5. ve 6. sınıf öğrencileri (n=73)	Nicel
M6	Semerci (2005)	Özgün Araştırma	Polis adaylarının sınavlarda kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri (Elazığ ili örneği)	Anket, Ölçek	Polis okulu 2. Sınıf öğrencileri (n=151)	Nicel
M7	Bozdoğan & Öztürk (2008)	Özgün Araştırma	Öğretmen adayları neden kopya çeker?	Anket	Ahi Evran Eğitim Fakültesi 4. Sınıf öğrencileri (n=194)	Nicel
T1	Alkan (2008)	Yüksek Lisans Tezi	İlköğretim ikinci kademe ile ortaöğretim öğrencilerinin ve öğretmenlerinin kopya çekmeye ilişkin görüşleri	Anket, Ölçek	Ortaokul öğrencileri (n=1292), Lise öğrencileri (n=1326), Ortaokul öğretmenleri (n=120), Lise öğretmenleri (n=90)	Nicel
M8	Özgüngör (2008)	Özgün Araştırma	Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi	Ölçek	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri (n=232)	Nicel
M9	Eraslan (2011)	Özgün Araştırma	Matematik öğretmeni adayları ve kopya: Hiç çekmedim desem yalan olur!	Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri (n=48)	Nitel
M10	Durmuşçelebi (2011)	Özgün Araştırma	Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri	Anket	Lise öğrencileri (n=736), Tezsiz yüksek lisans öğrencileri (n=132)	Nicel
M11	Topcu & Uzundumlu (2011)	Özgün Araştırma	Yükseköğretimde öğrencilerin kopya çekme motivasyonu ile ilgili tutum ve davranışları	Anket	Üniversite öğrencileri (n=150)	Nicel
M12	Küçüktepe & Küçüktepe (2012)	Özgün Araştırma	Tarih öğretmeni adaylarının kopya çekme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi	Ölçek	Tarih öğretmenliği öğrencileri (n=97)	Nicel
M13	Lüle Mert (2012)	Özgün Araştırma	Temel işlevi bilim insanı yetiştirmek olan bazı bölümlerde kopya	Yazılı Sınav Kâğıtları	Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri (n=140)	Nitel
M14	Ünlü & Eroğlu (2012)	Özgün Araştırma	Beden eğitimi öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları	Ölçek	Beden eğitimi öğrencileri (n=421)	Nicel
M15	Yangın & Kahyaoğlu (2012)	Özgün Araştırma	İlköğretim öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutum ve görüşleri	Ölçek	Eğitim Fakültesi öğretmen adayları (n=190)	Nicel

M16	Dam (2013)	Özgün Araştırma	Örgün din eğitiminde kopya sorunu	Anket, Ölçek	Lise öğrencileri 1. ve 4. Sınıf öğrencileri, Eğitim Fakültesi Din Kültürü Ahlak Bilgisi 1. ve 4. Sınıf öğrencileri (n=256)	Nicel
M17	Köse & Öztemur (2013)	Özgün Araştırma	Ortaöğretim öğrencilerinin kopya çekme davranışı ile ilgili tutumlarının incelenmesi	Ölçek	Lise öğrencileri (n=494)	Nicel
M18	Demir & Arcagök	Özgün Araştırma	Sınıf öğretmeni adaylarının sınavlarda kopya çekilmesine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi	Ölçek	Eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği öğrencileri (n=179)	Nicel
T2	Özdemir (2014)	Yüksek Lisans Tezi	Öğrencilerin başarı hedefleri ve altında yatan sebepler: İçsel motivasyon ve kopya çekme ile ilişkileri	Anket, Kontrol Listesi	İngilizce hazırlık okulu öğrencileri (n=219)	Nicel
M19	Küçüktepe & Küçüktepe (2014)	Özgün Araştırma	Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının öğrenci görüşlerine göre incelenmesi	Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	Üniversite öğrencileri (n=52)	Nitel
M20	Özyurt & Eren (2014)	Özgün Araştırma	Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ve kopya çekmeye yönelik tutumlarının görünümü	Ölçek	Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi öğrencileri (n=250)	Nicel
M21	Yalmancı & Aydın (2014)	Özgün Araştırma	Öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik metaforik algıları	Görüşme Formu	Eğitim Fakültesi Fen bilgisi ve sınıf öğretmenliği öğrencileri (n=68)	Nitel
M22	Alemdağ & Alemdağ (2015)	Özgün Araştırma	Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin kopya çekme davranışları	Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 3. Sınıf öğrencileri (n=20)	Nitel
G2	Ay & Çakmak (2015)	Ölçek Geliştirme	Kopya çekmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması	Ölçek	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencileri (n=360)	Nicel
M23	Özden, Baştürk & Demir (2015)	Özgün Araştırma	Kopya çektim, çünkü... : Bir Olgubilim çalışması	Derinlemesine Görüşme	Eğitim Fakültesi öğrencileri (n=7)	Nitel
M24	Soytürk, Öztürk, Topuz & Yetim (2015)	Özgün Araştırma	Beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygıları ile kopya çekmeye ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi (CBÜ, BESYO örneği)	Anket, Ölçek	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri (n=167)	Nicel
M25	Tonga (2015)	Özgün Araştırma	Eğitimde tartışılması ve çözülmesi gereken güncel sorunlar: Şike, kopya, torpil ve doping	Doküman	Kamu Sektörü, Spor Sektörü, Hukuk Alanı	Nitel
T3	Yıldırım (2015)	Yüksek Lisans Tezi	Üniversite öğrencilerinin akademik başarı, akademik erteleme, kopya çekme ve devamsızlık durumlarının yordayıcısı olarak sosyal bağlılık	Anket, Ölçek	Üniversite öğrencileri (n=1013)	Nicel
M26	Çeliköz (2016)	Özgün Araştırma	Öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları ve kopya çekme nedenleri	Ölçek	Eğitim Fakültesi öğrencileri (n=460)	Nicel